

Računarske mreže, Ispit - JAN1 2023

Pročitati sve zadatke **pažljivo** pre rada - sve što nije navedeno ne mora da se implementira!

Na **Desktop**-u se nalazi zip arhiva. Unutar arhive se nalazi direktorijum u formatu **rm_rok_Ime.Prezime_mXGGXXX** u kome se nalazi validan IntelliJ projekat. Izvući direktorijum iz arhive na Desktop i ubaciti svoje podatke u ime. Otvoriti IntelliJ IDEA, izabrati opciju **Open project** (ne **Import project**!) i otvoriti pomenuti direktorijum. Sve kodove ostaviti unutar već kreiranih Java fajlova. **Kodovi koji se ne prevode se neće pregledati.**
Nepoštovanje formata ulaza/izlaza nosi kaznu od -10% poena na zadatku!

1. URL Scanner (15p)

- Napraviti Java aplikaciju koja sa standardnog ulaza učitava URL-ove jedan po jedan u svakoj liniji. Formirati URL objekat za svaki učitani URL i ispisati na standardni izlaz poruku ukoliko URL nije validan. (3p)
- Ispisati protokol, authority i putanju iz URL-a koristeći URL klasu. Izlaz formatirati na sledeći način:
<KORIŠĆENI_PROTOKOL> <AUTHORITY> <PUTANJA_DO_RESURSA> npr.
ulaz: http://www.matf.bg.ac.rs:3030/dir1/dir2/test.txt
izlaz: http www.matf.bg.ac.rs:3030 /dir1/dir2/test.txt (5p)
- Ukoliko se unese IP adresa unutar URL-a dodatno uz informacije iznad ispisati informaciju o verziji IP adrese koja je uneta i ako je to IPv4 adresa ispisati njene bajtove, u formatu:
(v<VERZIJA_IP_ADRESE>) <KORIŠĆENI_PROTOKOL> <PUTANJA_DO_RESURSA> [<BAJTOVI_ADRESE>] npr.
ulaz: http:///123.123.123.123:80/dir1/dir2/test.txt
izlaz: (v4) http /dir1/dir2/test.txt [123 123 123 123]
ulaz: sftp://2001:0db8:85a3::8a2e:0370:7334/dir1/dir2/test.txt
izlaz: (v6) sftp /dir1/dir2/test.txt (6p)
- Postarati se da u slučaju izuzetka aplikacija ispravno zatvori korišćene resurse. (1p)

*Napomena: Ohrabrujemo studente da koriste **netcat** kako bi testirali delimične implementacije i otkrili greške pre vremena. Takodje, ukoliko se npr. preskoči implementacija servera, može se mock-ovati server putem **netcat**-a.*

— Okrenite stranu! —

2. **Pogodi broj (TCP) (25p)** Napraviti TCP klijent-server aplikaciju koja igra igru "Pogodi o čemu razmišljam". Server iz fajla `moguće_reci.txt` čita i bira jednu reč nasumično koju klijent treba da pogodi.

- Implementirati klijentsku TCP aplikaciju koristeći *Java Socket API*. Klijent se povezuje na server na portu 12321, prima poruku "Pogodi o čemu razmišljam...", kao i sve moguće reči, i šalje reč koju pogađa. Ako nije pogodio reč koju je server zamislio, prima poruku "Netacno!", sa nekim dodatnim informacijama o reči (server mu nakon svakog promašaja daje naredno slovo reči koje je zamislio). Ako je pogodio reč, stiže mu poruka "Čestitam! Pogodili ste rec.". Ako je klijentu prikazano sve osim prethodnog slova reči, i i dalje ne uspe da pogodi, stiže mu poruka "Nisi uspeo da pogodis... (rec koju je pokušao da pogodi)". (7p)
- Implementirati serversku TCP aplikaciju koristeći *Java Socket API*. Uloga servera je da osluškuje na portu 12321, prihvata klijente i pokreće zasebnu nit za svakog klijenta. (4p)
- Pojedinačne niti koje obrađuju klijente imaju ulogu onog koji zamišlja reč. Potrebno je izabrati nasumičnu reč iz fajla `moguće_reci.txt` koju će klijent probati da pogodi. Obavestiće klijenta da je igra počela sa porukom "Pogodi o čemu razmišljam...", kao i ceo izbor mogućih reči (koje su bile pročitane iz fajla). Nakon toga, prima reč koju je klijent poslao, proverava da li je pogodio reč, i šalje mu odgovarajuću poruku. Igra se završava kada klijent pogodi reč, ili kada nakon više poslatih nagoveštaja, klijent i dalje ne pogodi. (11p)
- Postarati se da su svi resursi ispravno zatvoreni u slučaju naglog isključivanja klijenta ili drugih izuzetaka. (3p)

Primer rada:

```
server : Pogodi o čemu razmišljam... [slika, sto, pas, prozor, laptop, slusalice,
      stativa, ptica, mesec]
klijent: slika
server : Netacno! (s)
klijent: slusalice
server : Netacno! (st)
klijent: stativa
server : Nisi uspeo da pogodis....(sto)
```

*Napomena: Ohrabrujemo studente da koriste **netcat** kako bi testirali delimične implementacije i otkrili greške pre vremena. Takođe, ukoliko se npr. preskoči implementacija servera, može se mock-ovati server putem **netcat-a**.*

— Okrenite stranu! —

3. TrendingUDP (20p)

Implementirati klijent-server aplikaciju koja koristi *Java Datagram API*. U datoteci `trending-songs.txt` nalaze se informacije o preko 30 najpopularnijih pesama na jednoj striming platformi. Pesme su sortirane prema popularnosti. Indeks popularnosti pesme odgovara broju linije iz datoteke (0-indeksirano).

```
Spisak pesama u datoteci 'trending-songs.txt':
I Feel the Earth Move -- Carole King (2:59)
What About Me? -- Snarky Puppy (6:42)
My Oh My -- Leonard Cohen (3:36)
Senor Mouse -- Gary Burton, Chick Corea (6:17)
Song For My Father -- Horace Silver (7:18)
...
Ne Me Quitte Pas -- Nina Simone (3:35)
```

- Napisati program koji ima ulogu lokalnog *UDP* servera koji osluškuje na portu `12345`. (3p)
- Implementirati klijentsku stranu kao program nezavisan od servera. Na početku izvršavanja serveru se šalje datagram koji sadrži vrednost `-1`. Klijent treba da čeka na odgovor od servera ne duže od `5s`, a ukoliko odgovor ne stigne, da ponovi slanje istog zahteva. Ukoliko ni tada (nakon `5s`) ne stigne odgovor, klijent treba da bude zaustavljen sa ispisom poruke o grešci. (5p)
- Sa serverske strane treba prihvatati datagrame od klijenata, i za svaki, odgovoriti pošiljaocu svojim datagramom koji sadrži pesmu (pročitano iz fajla) sa traženim indeksom. U slučaju da nema toliko pesama u fajlu (ili je prosleđeno `-1`), server treba da šalje informacije o prvoj narednoj pesmi u odnosu na onu liniju do koje se stiglo u tim slučajevima (globalno posmatrano). Zatim na standardni izlaz treba da ispiše trenutno vreme i informacije o odabranoj pesmi. Ukoliko se stiglo do poslednje pesme u fajlu, a potrebno je odbrati prvu sledeću, postupak nastaviti ciklično – od početka fajla. (5p)
- Nakon prvog primljenog paketa (na klijentskoj strani) treba omogućiti učitavanje sa standardnog ulaza, u beskonačnoj petlji. Očekuje se da svaka linija sadrži ili komandu `next <ind>` (gde je `<ind>` brojčana vrednost koja može biti izostavljena) ili komandu `exit`. Bilo kakvu drugu liniju treba ignorisati (tj. treba čekati na unos naredne linije). Ukoliko se unese `exit`, klijent (uz poruku o završetku) završava sa radom. Ako se sa standardnog ulaza unese `next <ind>`, tada se serveru šalje datagram paket koji sadrži brojčanu vrednost `<ind>`, a ukoliko `<ind>` nije navedeno, datagramom poslati vrednost `-1`. Klijent treba da je u stanju da nakon slanja (a između dva čitanja sa standardnog ulaza) prima odgovor od servera. Kriterijumi čekanja, tj. ponovnog slanja ili obustavljanja rada su isti kao i za prvi datagram. (6p)
- Postarati se da aplikacija vrši obradu grešaka i da ispravno zatvara resurse. (1p)

Napomena: u slučaju da je paket bio zagubljen na putu od servera do klijenta, tj. u slučaju ponovljenog slanja istom klijentu, ne mora se slati ista pesma. Dodatni test primeri nalaze se u `tests` direktorijumu.

```
Primer interakcije sa klijentskim delom programa:
Sending request...
Next song: I Feel the Earth Move -- Carole King (2:59)
>> next 4
Sending request...
Next song: Song For My Father -- Horace Silver (7:18)
>> bad commands will be ignored
>> just like this and previous one
>> next
Sending request...
Next song: What About Me? -- Snarky Puppy (6:42)
>> next 0
Sending request...
Next song: I Feel the Earth Move -- Carole King (2:59)
>> next
Sending request...
Next song: My Oh My -- Leonard Cohen (3:36)
exit
Process finished with exit code 0
```

Računarske mreže, Ispit - JAN2 2023

Pročitati sve zadatke **pažljivo** pre rada - sve što nije navedeno ne mora da se implementira!

Na **Desktop**-u se nalazi zip arhiva. Unutar arhive se nalazi direktorijum u formatu **rm_rok_Ime.Prezime_mXGXXXX** u kome se nalazi validan IntelliJ projekat. Izvući direktorijum iz arhive na Desktop i ubaciti svoje podatke u ime. Otvoriti IntelliJ IDEA, izabrati opciju **Open project** (ne **Import project**!) i otvoriti pomenuti direktorijum. Sve kodove ostaviti unutar već kreiranih Java fajlova. **Kodovi koji se ne prevode se neće pregledati.**
Nepoštovanje formata ulaza/izlaza nosi kaznu od -10% poena na zadatku!

1. PGN (20p)

Šahovske igre se najčešće čuvaju u standardizovanom formatu koji se naziva *Portable Game Notation*, ili skraćeno PGN. Za potrebe ovog zadatka, pretpostavićemo da svaki PGN fajl sadrži podatke o tačno jednoj igri. Vaš cilj je da parsirate ove fajlove i na standardni izlaz ispišete neke podatke. Struktura svakog fajla je sledeća:

- Svi redovi do prvog praznog reda čine zaglavlje fajla, gde su dati podaci o tome ko je igrao, kada i gde je partija odigrana i sl. Postoji najmanje 7 ovakvih linija, ali ih može biti i više.
- Zatim, sledi prazan red.
- Svi ostali redovi predstavljaju podatke o potezima i oznaku rezultata. Nije potrebno parsirati ili posebno obrađivati ovaj deo fajla.

Recimo, fajl koji predstavlja igru koja je odigrana danas između igrača Igrac Beli i Igrac Crni i koja je završena u 4 poteza bi mogao izgledati ovako:

```
[Event "RM Ispit"]
[Site "Matematički fakultet, Beograd"]
[Date "2023.02.06"]
[Round "?"]
[White "Beli, Igrac"]
[Black "Crni, Igrac"]
[Result "1-0"]
```

1. e4 e5 2. Qh5 Nc6 3. Bc4 Nf6 4. Qxf7# 1-0

Pretpostaviti da su svi fajlovi ispravno formatirani.

- Sa standardnog ulaza se unosi naziv direktorijuma i godina, u zasebnim redovima. Godina će uvek biti četvorocifreni ceo broj. Običi sve fajlove u ovom direktorijumu i u njegovim poddirektorijumima i za svaku datoteku koji se završava sa **.pgn** pokrenuti zasebnu nit koja će obrađivati fajl. (5p)
- Odštampati zaglavlja svih igara odigranih godine koja je uneta sa standardnog ulaza. Obratiti pažnju da zaglavlja neće uvek biti iste dužine! Datum će se uvek nalaziti u zaglavlju koje počinje sa „[Date” i biće u formatu [Date "godina.mesec.datum"] gde će „godina”, „mesec” i „datum” biti ili brojevi ili znakovi pitanja („?”) ako tačan datum nije poznat. Između zaglavlja različitih igara, ispisati prazan red. (5p)
- Postarati se da se ispisi iz različitih niti ne prepliću. (4p)
- Na kraju, ispisati broj igara koje su odigrane te godine. Da biste dobili poene za ovu stavku, neophodno je da se vaš program izvršava u više niti. (3p)
- Postarati se da program obrađuje sve slučajeve, ispravno zatvara sve resurse i uspešno se završava. (3p)

Primere ulaza i izlaza možete naći u direktorijumu **1-test-primeri**. Ulaz i izlaz svakog test primera se nalaze u zasebnim fajlovima, tako da je u fajlu **1.in** ulaz za prvi test primer, a u fajlu **1.out** odgovarajući izlaz, u fajlovima **2.in** i **2.out** su ulaz i izlaz za drugi, i tako dalje. Redosled odštampanih zaglavlja u izlazu nije bitan (ne mora da se poklapa sa redosledom koji je dat u izlaznim fajlovima).

*Napomena: Ohrabrujemo studente da koriste **netcat** kako bi testirali delimične implementacije i otkrili greške pre vremena. Takođe, ukoliko se npr. preskoči implementacija servera, može se mock-ovati server putem **netcat-a**.*

Okrenite stranu!

2. TCP Sockets (15p)

Implementirati server, koji će imati ulogu da održava *in-memory* tabelu šahista i njihove trenutne rejtinge. Tabela ima kolone: `id` (`int`), `naziv` (`String`) i `elo` (`int`).

- Napraviti Java aplikaciju koja ima ulogu klijenta. Povezati se na lokalni server na portu 1996 koristeći **Socket** klasu. Nakon formiranja konekcije, klijent može poslati više zahteva serveru (zahtevi se unose sa standardnog ulaza), sve dok mu ne pošalje `bye`. Odgovori servera na zahtev se ispisuju na standardni izlaz. Mogući zahtevi su (implementirati u ovoj stavci samo slanje od strane klijenta): (3p)
 - `sel id` (`id` je tipa `int`)
 - `ins naziv` (`naziv` je tipa `String`)
 - `upd id elo` (`id` i `elo` su tipa `int`)
- Napraviti Java aplikaciju koja ima ulogu servera. Pokrenuti lokalni server na portu 1996, koristeći **ServerSocket** klasu. Server za svakog primljenog klijenta pokreće zasebnu nit u kojoj će se taj klijent obraditi tako što se ispiše poruka o pristiglom klijentu kao u primeru ispod. (2p)
- Server pristigle zahteve obrađuje na sledeći način:
 - `sel id`: vraća naziv i elo šahiste sa datim identifikatorom `id` (2p)
 - `ins naziv`: ubacuje u tabelu šahistu sa datim imenom dodeljujući mu jedinstveni identifikator (sledeći slobodan ceo broj) i elo u vrednosti 1300 (to je najmanja moguća vrednost za elo) i vraća poruku o uspešnosti operacije (2p)
 - `upd id deltae`: vrši izmenu elo vrednosti šahiste sa identifikatorom `id` za `deltae` i vraća poruku o uspešnosti operacije (2p)
- Ukoliko bilo koji od ovih zahteva nije ispravno formiran ili nije naveden iznad, vratiti tekst kao u primerima ispod. (1p)
- Imajte u vidu da mogu da se dese konfliktne situacije (kao npr. da dva klijenta žele da promene elo istoj osobi). Obezbediti da se ovakvi zahtevi pravilno obrade. Takođe, obezbediti da u slučaju izuzetaka, resursi budu ispravno zatvoreni. (3p)

```
> ins Magnus Carlsen      > ins Fabiano Caruana    > ins Marko
ins je uspesno izvršen    ins je uspesno izvršen   ins je uspesno izvršen
> sel 1                   > sel 1                   > sel 1
Magnus Carlsen: 1300      Fabiano Caruana: 1300    Marko: 1300
> upd 1 30                > upd 1 1500              // drugi klijent: upd
upd je uspesno izvršen    upd je uspesno izvršen   > sel 1
> sel 1                   > sel 1                   Marko: 1400
Magnus Carlsen: 1330      Fabiano Caruana: 2800    > ins Marko
> upd 1 -10               > upd 1 -10000           ins je uspesno izvršen
upd je uspesno izvršen    upd je uspesno izvršen   // nije isti Marko
> sel 1                   > sel 1                   > sel 2
Magnus Carlsen: 1320      Fabiano Caruana: 1300    Marko: 1300
> bye                     > bye                     > bye
```

*Napomena: Ohrabrujemo studente da koriste **netcat** kako bi testirali delimične implementacije i otkrili greške pre vremena. Takođe, ukoliko se npr. preskoči implementacija servera, može se mock-ovati server putem **netcat-a**.*

— Okrenite stranu! —

3. MinPrice (20p)

Implementirati klijent-server aplikaciju koja koristi *Java Datagram API*.

U datoteci `hist-5cd7e29c.txt` date su dve kolone sa informacijama o kretanju cena artikla čiji je *ID* naveden u imenu datoteke. Podaci su automatski preuzimani sa sajtova više različitih prodavnica – centralizovani server obavljao je taj posao periodično, odbacujući najstarije podatke ukoliko veličina datoteke prevaziđe **16MB**.

S obzirom na povremene tehničke poteškoće poput pada mreže ili nedostupnosti sajta prodavnice, moguće je da za određene trenutke podaci nisu prikupljeni. U prvoj koloni datoteke nalazi se trenutak prikupljanja informacije, u formatu `dd.MM.yyyy,HH:mm`. Garantovano je da vrednosti u datoteci poštuju navedeni format i da su poredane u rastućem poretku. Druga kolona predstavlja minimalnu cenu artikla za dati trenutak, ili -1 ukoliko ni u jednoj prodavnici artikla nije bilo na stanju.

- Napisati program koji ima ulogu lokalnog *UDP* servera koji osluškuje na portu *12345*. Sa serverske strane potrebno je iz datagrama koji pristizu od klijenata pročitati 8 bajtova podataka kao celobrojnu vrednost `long t`. Učitani broj `t` predstavlja broj sekundi od *UNIX* epohe. Za svaki datagram potrebno je odgovoriti pošiljaocu svojim datagramom koji sadrži minimalnu cenu artikla u tom trenutku (što odgovara najažurnijoj vrednosti iz druge kolone do trenutka `t`). U slučaju da je `t` negativno ili ako odgovara vrednosti koja prethodi najstarijem datumu iz datoteke, klijentu poslati najstariju cenu. Odmah po slanju server ispisuje datum i vreme koji odgovaraju trenutku `t`, kao i samu cenu. (10p)
- Implementirati klijentsku stranu kao program nezavisan od servera. Na početku izvršavanja, sa standardnog ulaza se učitava datum u formatu `dd.MM.yyyy,HH:mm`. Ukoliko dati format nije ispoštovan, obustaviti rad klijenta sa ispisom poruke na `stderr`. Zatim se u okviru datagrama serveru šalje 8 bajtova koji odgovaraju `long t` vrednosti, koja predstavlja broj sekundi od *UNIX* epohe. Klijent treba da čeka na odgovor od servera ne duže od *5s*, a ukoliko odgovor ne stigne, da ponovi slanje istog zahteva. Ukoliko ni tada (nakon *5s*) ne stigne odgovor, klijent treba da bude zaustavljen sa ispisom poruke o grešci. Kada odgovor pristigne, potrebno je izvršiti ispis pristiglih informacija. (9p)
- Postarati se da aplikacija vrši obradu grešaka i da ispravno zatvara resurse. (1p)

Napomena: Implementacija tipa podataka koji odgovara jednom redu datoteke `hist-5cd7e29c.txt`, kao i implementacija učitavanja i pretrage, data je u `DataPoints.java`. U nastavku je prikazan jedan primer interakcije sa programom, a dodatne primere ulaza i očekivanih izlaza možete naći u direktorijumu `3-test-primeri`.

<code>// hist-5cd7e29c.txt:</code>	<code>// klijentska strana:</code>	<code>// serverska strana:</code>
<code>01.01.2023,09:03 21999</code>	<code>> 01.01.2023,12:00</code>	<code>01.01.2023,12:00 cost=21999</code>
<code>01.01.2023,21:03 21999</code>	<code>Sending request...</code>	<code>02.01.2023,06:00 cost=21999</code>
<code>02.01.2023,09:02 23105</code>	<code>01.01.2023,12:00 cost=21999</code>	<code>02.01.2023,10:00 cost=23105</code>
<code>...</code>		<code>14.01.2023,09:03 cost=22050</code>
<code>13.01.2023,09:02 19999</code>	<code>> 02.01.2023,06:00</code>	<code>20.01.2023,12:00 cost=22050</code>
<code>13.01.2023,21:05 19999</code>	<code>Sending request...</code>	
<code>14.01.2023,09:03 22050</code>	<code>02.01.2023,06:00 cost=21999</code>	
<code>14.01.2023,21:04 22050</code>	<code>> 02.01.2023,10:00</code>	
	<code>Sending request...</code>	
	<code>02.01.2023,10:00 cost=23105</code>	
	<code>>14.01.2023,09:03</code>	
	<code>Sending request...</code>	
	<code>14.01.2023,09:03 cost=22050</code>	
	<code>>20.01.2023,12:00</code>	
	<code>Sending request...</code>	
	<code>20.01.2023,12:00 cost=22050</code>	